

ALENA PROKOPOVÁ / 18. 3. 2016

Trabantem do posledního dechu

Cestovatelský dokument přichází do kin jako oslava nadšení a odvahy režiséra Dana Přibáně a jeho přátel. Ti mohli – také díky crowdfundingové podpoře veřejnosti – projet Austrálii a Tichomoří v „nemožných“ vozidlech – se dvěma žlutými trabanty v čele.

„Trabantové“ projekty Dana Přibáně se těší u české veřejnosti obrovské oblibě: dokument *Trabantem až na konec světa* (2014) vidělo v našich kinech přes dvacet tisíc diváků. Dvanáctidílný televizní seriál *Trabantem Jižní Amerikou* měl průměrnou sledovanost půl milionu diváků na díl. Šest let starý dokument *Trabantem napříč Afrikou* (2010) je dlouhodobě jedním z nejlépe hodnocených domácích titulů na portálu csfd.cz a facebooková skupina *Trabantem napříč kontinenty* má dnes víc než sto tisíc fanoušků.

O oblibě cest Dana Přibáně za hranice všedních dnů svědčí i fakt, že film, který se původně jmenoval *Trabantem napříč Tichomořím*, na crowdfundingovém serveru Startovač získal podporu víc než dva miliony osm set tisíc korun. Z cesty, která trvala půl roku a vedla z australského Perthu přes Východní Timor, Indonésii, Malajsii a Thajsko, si tak Přibáň mohl přivést šest set hodin videomateriálu. Jeho sestřihem vznikl celovečerní film, který nyní uvádí do kin společnost Aerofilms.

Formát „události“ se opírá o atraktivní prvky reality show. Podobně jako předchozí filmy vychází projekt z úspěšného konceptu společnosti BBC (*Long Way Round*, *Long Way Down*). Čtyřicetiletý Přibáň ovšem osobitým způsobem navazuje i na domácí cestovatelskou tradici. Sám připomíná osobnost českého prvorepublikového „lovce kilometrů“ Alexandra Elstnera. Zatímco novinář, jehož zastavila až nacistická a vzápětí

komunistická totalita, v roce 1934 dokázal, že náročnou cestu zvládnou i ženy-motoristky, Příběh se svým týmem si kladou do cesty omezení v podobě „nemožných“ vozidel. Ukazují, jak lze s minimálním technickým vybavením projet Hedvábnou stezku, Afriku, Jižní Ameriku či – nyní – Tichomoří. V novém filmu se dostávají do akce dva trabanty, polský Fiat – „maluch“, dvě motorky a v podstatě i dva invalidní vozíky. Součástí projektu byli totiž i dva vozíčkáři. Nejde přitom o samoučelný efekt mající vzbudit lítost diváků, ale o zviditelnění faktu, že s nadhledem, odvahou a kamarádkou pomocí může kdokoli zvládnout prakticky cokoli.

Členové expedice jsou zároveň „účinkujícími“ čelícími nejrůznějším nečekaným problémům. Cesta je ovšem naplánována tak, aby o ně nebyla nouze. (Tentokrát došlo ke zdržení už na začátku cesty: byrokratické průtahy cestovatele konfrontovaly s počátkem australské zimy.)

Film *Trabantem do posledního dechu* tak dodává publiku sebevědomí k realizaci cestovatelských snů. Cílem se stává samotná cesta mimo zavedené turistické trasy. Vidina existence otevřené novým, nepředvídatelným zážitkům totiž neztroskotává jen na nerealistických představách potenciálních cestovatelů: problémem je i nedostatek fantazie a odvahy, jež příkře kontrastují se současnými, téměř neomezenými možnostmi pohybu po světě.

Klíčovým prvkem v dokumentárním vyprávění *Trabantem do posledního dechu* je skutečnost, že hrdinové se dovedou vyrovnat s nejrůznějšími překážkami společně. Dan Příběh, který se odmítá zaměřovat na inscenované situace, věnuje samotným aktérům víc pozornosti než předtím, čemuž přizpůsobil i způsob snímání menšími kamerami. (Technickou novinkou bylo natáčení ze vzduchu prostřednictvím dronu.)

Energii čerpá vyprávění z humoru, který sdílejí cestovatelé ze tří zemí – Česka, Polska a Slovenska. Do filmu se ovšem promítlo i „vážné“ téma související s pěstováním palmy olejně v Indonésii. Kampaň proti používání palmového oleje díky záběrům pragmaticky vytěžované půdy v novém „trabantím“ filmu získala pádný argument osobního svědectví.

Trabantem do posledního dechu (ČR, SR 2016), režie a scénář: Dan Přibáň, kamera: Zdeněk Krátký, účinkují: Dan Přibáň, Vojtěch Duchoslav, Dominika Gawliczková, Jakub Koucký, Zdeněk Krátký, Marek Duranský, Marek Slobodník, Kristína Madajová, Radoslaw Jona, Marcin Obałek, David Novotný (komentář) ad. Aerofilms, 96 min.
Premiéra: 17. 3. 2016